

Kulturpolitisk redogörelse

Ärende

Kulturpolitisk redogörelse (SRR 8/2024 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 5/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har med anledning av redogörelsen godkänt följande ställningstagande enligt betänkandet:

Riksdagen förutsätter att

1. *regeringen före utgången av vårsessionen 2026 lämnar kulturutskottet en utredning om genomförandeplanen för redogörelsen, där aktörer inom de kulturella och kreativa sektorerna inkluderas i beredningen och där de ställningstaganden och övriga synpunkter som framförts i kulturutskottets betänkande beaktas,*
2. *genomförandeplanen fokuserar på näringsverksamhet inom de kreativa sektorerna och på en tillväxtstrategi för att öka de kreativa sektorernas andel av BNP, inklusive främjande av export och förstärkning av internationella strukturer, samt på den regionala tillgången och tillgängligheten till konst- och kulturtjänster — kultur som en rättighet för alla, främjande av upphovsrätt och försörjning för kulturaktörer, bevarande av det nationella kulturarvet som en del av den mentala kriställigheten och resiliensen, barnkultur och barns och ungas delaktighet, främjande av hälsa och välfärd genom konst- och kulturtjänster samt kulturtjänsternas betydelse för att förebygga marginalisering och främja integration,*
3. *genomförandeplanen fäster särskild uppmärksamhet vid barns och ungas jämlika möjligheter att delta i högkvalitativ konst- och kulturfostran samt vid tillgången och tillgängligheten till konst- och kulturtjänster och fritidsverksamhet för barn och unga i hela Finland,*
4. *genomförandeplanen innehåller ett åtagande om konkreta och långsiktiga åtgärder för att höja finansieringsnivån för konst och kultur, stärka kulturens livskraft, utveckla mångsidiga finansieringskällor, öka förutsägbarheten i finansieringen samt förbättra försörjningen och den sociala tryggheten för aktörerna inom de kulturella och kreativa sektorerna,*

Riksdagens skrivelse RSk 31/2025 rd

5. *genomförandeplanen, som ett led i möjliggörandet av tillväxt inom sektorn, stärker aktörernas egna intäkter och utvecklar kapitalstrukturen, och att avdragsrätt för donationer införs. Nya och hållbara finansieringsformer för kultur bör utvecklas, vilket stärker samarbetet mellan offentliga och privata finansiärer, ökar finansiärernas kunskap om kultursektorn och utvecklar forsknings-, utvecklings- och innovationsfinansieringen så att den bättre betjänar de kreativa sektorerna. Det ska säkerställas att aktörer inom de kulturella och kreativa sektorerna har kompetens i entreprenörskap och ekonomisk verksamhet,*
6. *genomförandeplanen, med avvikelse från redogörelsen, även beaktar brobyggare såsom gallerister, översättare och agenter samt museer, kulturmiljöarbete och arkitektur,*
7. *beredningen av genomförandeplanen fäster uppmärksamhet vid den regionala och lokala tillgången och tillgängligheten till kultur och konst på nationalspråken. Vidare ska planen beakta sysselsättningen inom det fria konstfältet och förbättrade verksamhetsförutsättningar för sektorn. Vårt uppdrag är att värna om konstens frihet, välbefinnandet hos dem som är verksamma inom konst och kultur, att det finns tillräckligt med kunniga aktörer och att arbetsmarknaden fungerar,*
8. *genomförandeplanen stärker bildningen och värnar kulturarvet genom att också trygga verksamhetsförutsättningarna för de nationella offentliga konst- och kulturinstitutionerna, så att deras roll som en del av kulturens infrastruktur upprätthålls och gör Finland till en kulturaktör av större betydelse än landets storlek antyder,*
9. *genomförandeplanen tryggar upphovspersonernas ställning genom att utveckla upphovsrättslagstiftningen, främja aktuell EU-reglering och dess införande i Finland samt övervaka att rättigheterna förverkligas. Det säkerställs att upphovspersoner och innehållsproducenter har jämbördiga förhandlingspositioner. Artificiell intelligens och digitalisering utmanar traditionell upphovsrätt och försvagar konstnärernas inkomstbildning om det saknas tillräcklig reglering och ersättningsmekanismer. Kompetensen och utvecklingen av innovationer i fråga om artificiell intelligens inom de kulturella och kreativa sektorerna stärks,*
10. *genomförandeplanen omfattar uppföljning och utvärdering av genomförandet av de politikprogram som utarbetats. Det säkerställs att konstens och kulturens strategiska betydelse behandlas inom statsförvaltningen i samarbete med centrala ministerier, med beaktande av olika politikområden såsom ekonomisk politik, välfärds- och hälsopolitik samt säkerhetspolitik, och att de kreativa sektorerna lyfts fram som ett prioriterat område inom näringspolitiken,*
11. *genomförandeplanen säkerställer tvärsektoriellt samarbete mellan konstförvaltningen och livskraftscentralerna samt mellan undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet och utrikesministeriet i syfte att öka de kreativa sektorernas andel av BNP och stärka kunskapsunderlaget om kultur genom att utveckla den nationella kulturstatistiken. Den kulturpolitiska redogörelsen och dess genomförande följs upp med stöd av forskningsbaserad kunskap,*

Riksdagens skrivelse RSk 31/2025 rd

12. *regeringen i samarbete med olika aktörer bereder en tvärsektoriell internationaliseringsstrategi för kulturen med prioriteringar, mål, metoder för att stärka ekosystemen och centrala åtgärder. Dessa omfattar samordning av stöd- och finansieringssystem, utnyttjande av EU-finansieringsprogram, utveckling av internationell affärsverksamhet och kompetens, stärkande av samarbetet mellan kultur och turism, utveckling av förmedlarledet och agenturkompetensen inom konstområdena, internationell rörlighet för yrkesverksamma inom de kreativa sektorerna samt kulturen som en del av de yttre förbindelserna och främjandet av Finlandsbilden.*

Helsingfors 10.10.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare